Díszüveg - Clutha

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	843
Alkotó:	Dresser, Christopher (1834 - 1904) / tervező
Gyár / műhely:	James Couper & Sons
Készítés ideje:	1889 KÖRÜL
Készítés helye:	Glasgow
Jelzés:	alján kör alakú mezőben maratott felirat: Clutha J. C. AND S. REGISTERED
Anyag:	üveg
Technika:	csillámpala szemcsékkel; fémoxiddal színezett; fúvott; szabadon formált
Méretek:	magasság: 43,5 cm talpátmérő: 13,5 cm szájátmérő: 15,3 cm

Christopher Dresser korának egyik legjelentősebb brit tervezője volt. Az üveg, mint anyag az 1880-as évek közepén került érdeklődésének előterébe, ekkortól tervezett Clutha-üvegeket a glasgow-i James Couper &Sons számára.
A Clutha név egyes források szerint a Clyde folyó skót nevéből ered. A másik elképzelés szerint a cloudy, azaz felhős kifejezésre vezethető vissza. A Clutha-üveg – a James Couper &Sons manufaktúra e karakteres terméke – szabadon formált, fúvott üveg, melynek alapanyaga jellemzően buborékos, sávokban színezett. A forma rendszerint csavarodó és aszimmetrikus.
A John Ruskin és William Morris munkássága nyomán kibontakozó Arts and Crafts mozgalom elveivel összhangban Dresser is az üveg olvadt állapotában történő megmunkálását tekintette elsődlegesnek, mely a leginkább alkalmas arra, hogy az anyag sajátosságait érvényre juttassa.
A The Studio hasábjain 1899-ben jelent meg az a Christopher Dresser tervezői munkásságát méltató cikk, mely számos képet is közölt a művész alkotásairól. Az egyik reprodukció az Iparművészeti Múzeum Clutha-üvegének egy analóg példányát mutatja be. Nem kétséges azonban, hogy a budapesti darab egy évtizeddel korábbra datálható. Radisics Jenő – az Iparművészeti Múzeum akkori főigazgatója – az 1889. évi párizsi világkiállításon találkozott először ezzel a tárggyal. A Clutha-üveget Louis Delamarre-Didot vásárolta meg, és 1890-ben nagylelkűen az Iparművészeti Múzeumnak ajándékozta.

Irodalom

- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 118. (Kálosi Ildikó)
- Szerk.: Balla Gabriella: *Tiffany & Gallé. A szecesszió üvegművészete*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2007. - Nr. 4.5.
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 25.
- szerző: Varga Vera, Pataki Judit: *Az üveg jelentése*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2002. - 7. kép
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - üveg 4.
- Varga Vera: *A szecesszió művészi üvegei*. Subrosa, Budapest, 1996. - 174.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 1.45. (Varga Vera)
- katalógust írta: Batári Ferenc, Békési Éva, Varga Vera, Lichner Magdolna: *Brit iparművészet az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiben a 17. századtól a 20. század elejéig*. Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, 1988. - Nr. 159.
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 376.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum